

Sander Ruys

Clavichordmaker

Ik ben opgeleid als pianoleraar en pianist op de conservatoria van Amsterdam en Tilburg. Altijd al had ik belangstelling voor historische toetsinstrumenten, in tegenstelling tot mijn docenten die geen waardering konden opbrengen voor “die oude rommel die niet eens stemming kan houden”.

De transparante klank van de midden19^e eeuwse rechtsnarige vleugels was een eerste eye-opener. Ik kocht een Weense vleugel uit ca. 1850 en genoot vele uren van het spelen van de muziek van Schubert en Schumann. Daarna wilde ik Mozart en Haydn op hun “eigen” instrumenten spelen en bestelde ik in 1992 een 5-octaafs fortepianobouwpakket naar het beroemde voorbeeld van Johann Andreas Stein. Dat is een zeer geslaagd en veel gebruikt instrument geworden.

Het clavichord ontdekte ik bij toeval. Ik was meteen in de ban van de delicate en gevoelige klank en wist dat dit het was wat ik lang gezocht had. Een goede vriend van me legde juist de laatste hand aan een Silbermann kopie en moedigde mij aan er zelf ook een te gaan bouwen. Na de succesvolle bouw van dit instrument speelde ik er niet alleen graag op, maar wilde er ook nog meer bouwen en ook andere modellen zoals het kleine drievoudig gebonden instrumentje in de Russell collectie in Edinburgh; dit is nu een andere favoriet van me. Toen kreeg ik in 2004 de kans om me bij de bekende Hubert clavichorden specialist Koen Vermeij verder te bekwamen en maakte een mooie “1784”. De grote Hubert 1772 volgde spoedig. Daarna kwam een opdracht om een getrouwe kopie van het oudst gedateerde clavichord van D. Pisaurensis (1543) te maken; daarmee omvat mijn aanbod nu drie eeuwen clavichord geschiedenis. Inmiddels heb ik ook een reconstructie van een in de 17^e en 18^e eeuw wijdverbreid instrument gemaakt: een clavichord met aangehangen pedaal. Dit is het ideale en relatief betaalbare oefeninstrument voor organisten.

In 2008 ben ik in Friesland gaan wonen, niet alleen omdat het er mooi en rustig is, maar ook omdat ik daar een grote werkplaats kon bouwen in mijn eigen tuin waar mijn houtvoorraad goed ondergebracht en uitgebreid kan worden en waar ik me in alle rust kan toeleggen op de bouw van de verschillende typen van dit fascinerende instrument.

Ik bouw 2 à 3 clavichorden per jaar en laat mijn instrumenten jaarlijks zien op de Oude Muziekmarkt in Utrecht, meestal 1 x per jaar in Duitsland gedurende de dagen van het Duitse Clavichord Gezelschap, op het driejaarlijkse MA festival in Brugge en tijdens het tweejaarlijkse Internationale Clavichord Symposium in Magnano.

Uiteraard bent u van harte welkom om mijn werkplaats te bezoeken. Meestal zijn er wel een paar instrumenten in aanbouw te zien. Mijn streven is om ook enkele typen bespeelbaar voor u klaar te hebben staan, maar om een voltooid clavichord te bespelen ben ik meestal aangewezen op de bereidwillige medewerking van klanten die u voorgingen!